

Шийко Б.Л.¹, Лісна А.Г.²

¹ПАТ НВЦ "БОРЩАГІВСЬКИЙ ХФЗ", м. Київ

²Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Напрями удосконалення логістичної системи фармацевтичної компанії

bogdanshyiko@gmail.com

Вступ. На сьогоднішній день для підвищення ефективності роботи фармацевтичної компанії (ФК) використання традиційних засобів, пов'язаних з удосконаленням виробничої діяльності, буває недостатнім. Тому логістика як практична діяльність стабільно займає своє місце в управлінні сучасними ФК.

Логістика допомагає скоротити час та витрати між купівлею субстанції та матеріалів та поставкою готової фармацевтичної продукції споживачам. Основна задача логістики виробничої ФК – це створення та забезпечення результативного функціонування системи управління потоковими процесами у ФК.

Логістика в сучасній ФК має оптимізаційний та інтеграційний характер. Використання логістичного підходу та створення логістичних систем дозволяє ФК скоротити запаси фармацевтичної продукції у виробництві, постачанні та збуті, підвищити час обороту оборотного капіталу, знизити собівартість фармацевтичного виробництва, забезпечити повне задоволення споживачів якістю фармацевтичної продукції та послуг. Таким чином, логістика дозволяє підвищити організаційно-економічну стійкість ФК та підвищити її конкурентоспроможність. Саме тому формування та вдосконалення логістичної системи ФК є достатньо актуальним для сучасних компаній.

Метою даного дослідження є розробка напрямків та конкретних заходів з удосконалення логістичної системи як фактору підвищення ефективності роботи ФК.

Логістична діяльність ФК - це частина управління ланцюгом постачань, яка планує, впроваджує та контролює ефективний прямий та зворотний потік зберігання фармацевтичної продукції та пов'язаної з ними інформації між точкою походження та точкою споживання з метою задоволення потреб клієнтів. Логістичну діяльність ФК можна також розглядати і з точки зору реалізації основних логістичних процесів

— координації: діяльності з оперативно-календарним планом постачання субстанцій та допоміжних матеріалів; діяльності з планом фізичного розподілу під час виробництва фармацевтичної продукції; внутрішньозаводським переміщенням субстанцій, допоміжних матеріалів та готової продукції, завантажувально-розвантажувальні роботи, транспортно-складські роботи з незавершеного виробництва тощо; господарської діяльності з планом маркетингу під час реалізації продукції, прогнозуванням попиту, сервісним обслуговуванням, оперативно-календарним плануванням, обробленням замовлень клієнтів, складськими і транспортними роботами.

Основними видами логістичної діяльності є: постачання та закупівлі; зовнішнє і внутрішнє транспортування; складування; управління запасами; комплектування замовлень; вантажопереробка; управління фізичним розподілом; зворотна дистрибуція; вибір місця розміщення логістичної системи тощо.

Логістична діяльність є досить важливою складовою на всіх ФК. Процес організації логістичної діяльності є складним та потребує чималих зусиль зі сторони керівництва. Саме організація логістичної діяльності повинна охоплювати всі гілки кожного ФК та мати тісний взаємозв'язок із ними. З кожним роком організація логістичної діяльності набуває нових обертів та в значному розумінні автоматизується. Стрімкий розвиток та запровадження інформаційно-комунікаційних технологій перетворює усі економічні процеси ФК у своєрідну ланку визначення та виконання завдань. Цифровізація зумовлює появу інших спеціалістів, таких, що можуть працювати у режимі смарт-завдань, цільових бізнес-схем тощо. Враховуючи цифрові трансформації 209 країн, починають з'являтися нові особливості розвитку логістики, зокрема більшість з них пов'язано із інтеграцією даних.

Так, перший напрям, який може значно удосконалити логістичну діяльність ФК є використання великих даних – Bigdata. Дослідження підтверджують, що 98% з РІ компаній і 93% вантажовідправників вважають, що прийняття рішень на основі управління великими даними є надзвичайно важливим для ланцюгів постачань. За даними звіту BigDataExecutive, впровадження нових рішень відбувається у 44%

випадків, витрати ФК скорочуються у середньому на 49%. Великі дані певним чином змінюють бізнес-моделі ФК, спрощуючи прогнозування попиту, оптимізуючи маршрути, надають можливість управляти ризиками та використовувати прогнозу аналітику. Проте, використання BigData є і великим викликом для логістичної індустрії, оскільки варто відмовлятися від традиційних підходів до ведення логістичних процесів у паперовому вигляді; відсутності співпраці; недостатньому рівні прозорості операцій тощо.

Другий напрям – хмарна логістика та логістичні платформи ланцюгів постачань. Натепер хмарна логістика набуває все більшої популярності. Більше половини постачальників логістичних послуг вже використовують хмарні сервіси. Все більше послуг логістики стає доступними невеликим ФК, яким не потрібно витрачатися на пошук ефективних комплексних ІТ-рішень. Тепер можна платити лише за конкретну послугу, яка буде надана у конкретний період часу. Такі сервіси як Shipwire і Freightly надають хмарні системи управління транспортом в режимі реального часу. Існує багато провайдерів аналітичних платформ ланцюгів постачань, що задовольняють потреби в аналітичних даних різних компаній.

До третього напрямку можна віднести Інтернет речей. За прогнозами аналітиків, цей тренд здатен принести більш ніж 1,9 трлн дол. у найближчі три роки. «Розумні» авто збирають дані переміщення і час простою для оптимального планування маршруту, тим самим знижують витрати на технічне обслуговування. Наприклад, компанія DHL має склади, підключені до IoT, завдяки чому вона отримує інформацію про статус вантажівок, маршрути та місцезнаходження, досягаючи таким чином прозорості складських процесів. Поряд із цим, IoT може також відстежувати температуру та вологість повітря, що для фармацевтичної продукції є вкрай важливим.

Висновки. Отже, слід зробити висновки, що удосконалення логістичної системи вкрай важливими є наявність та використання ФК сучасних інформаційних технологій та платформ, а також оптимальних моделей управління, що необхідні для оптимізації руху фармацевтичного ланцюга постачань. З появою нових платформ, систем, та інформаційних технологій стає можливим розроблення різних математичних методик спрощення логістичних завдань та їх практична реалізація.